

Biroul permanent al Senatului

Bp. 204 / 11.05.2022.

Biroul permanent al Senatului

L. 321 / 16.05.2022.

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate (b204/6.04.2022), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/1881/11.04.2022 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D434/12.04.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.33 alin.(4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate, cu modificările și completările ulterioare.

Demersul legislativ vizează, conform *Expunerii de motive*, reglementarea unei modalități alternative de suplینire a acordului celuilalt părinte - în situația în care există neînțelegeri în cazul părinților divorțați sau separați în fapt - atât pentru eliberarea pașaportului simplu electronic, cât și pentru ieșirea din țară a

minorului, prin emiterea unui aviz favorabil de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului (DGASPC).

Având în vedere Deciziile Curții Constituționale nr.548/2008 și nr.786/2009, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Referitor la soluția legislativă preconizată, menționăm că autoritatea părintească este definită la art.483 alin(1) din Legea nr.287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, ca fiind „ansamblul de drepturi și îndatoriri care privesc atât persoana, cât și bunurile copilului și **aparțin în mod egal ambilor părinți**”.

De asemenea, art.397 din Codul civil prevede că „**După divorț, autoritatea părintească revine în comun ambilor părinți**, afară de cazul în care instanța decide altfel”.

Subliniem totodată faptul că, prin Decizia nr.608/2014, Curtea Constituțională a reținut că „**Legea nr.248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate**, astfel cum a fost modificată prin Legea nr.175/2013, a fost adaptată **noțiunilor și realităților introduse prin noul Cod civil**. Totodată, Legea nr.272/2004, republicată, **instituie principiul interesului superior al copilului**, principiu consacrat pe plan internațional de art.3 din Convenția cu privire la drepturile copilului, adoptată de Adunarea generală a Organizației Națiunilor Unite la 29 noiembrie 1989 și ratificată de România prin Legea nr. 18/1990, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.109 din 28 septembrie 1990 și republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.314 din 13 iunie 2001”.

4. Precizăm că, în reglementarea actuală, art.17 alin.(2) din Legea nr.248/2005, cu modificările și completările ulterioare, supus modificării, prevede:

„Eliberarea pașaportului simplu electronic pentru minor, în cazul în care există neînțelegeri între părinți cu privire la exprimarea acordului ori unul dintre părinți se află în imposibilitatea de a-și exprima voința, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 17¹ alin. (1) lit.e), **se efectuează numai după soluționarea acestor cazuri de**

către instanța de judecată, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă pentru procesele începute cu data de 15 februarie 2013 **ori prin ordonanță președințială** prin care instanța a suplinit acordul celuilalt părinte pentru eliberarea pașaportului”.

În cazul existenței unor neînțelegeri între părinți, în special divorțați, inițiatorii propun reglementarea unei posibilități alternative de suplینire a acordului celuilalt părinte, prin modificarea art.17 alin.(2), astfel:

„Eliberarea pașaportului simplu electronic pentru minor, în cazul în care există neînțelegeri între părinți cu privire la exprimarea acordului ori unul dintre părinți se află în imposibilitatea de a-și exprima voința, cu excepția situațiilor prevăzute la art.17¹ alin.(1) lit.e), **se efectuează numai după obținerea avizului favorabil de la Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului ca urmare a verificărilor cerute motivat de părintele interesat** sau după soluționarea acestor cazuri de către instanța de judecată, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă pentru procesele începute cu data de 15 februarie 2013 **ori prin ordonanță președințială** prin care instanța a suplinit acordul celuilalt părinte pentru eliberarea pașaportului”.

Față de norma preconizată, apreciem că direcțiile **generale de asistență socială și protecția copilului (DGASPC)** nu pot oferi garanțiile de siguranță, imparțialitate și celeritate asigurate de o instanță de judecată.

Astfel, din punct de vedere procedural, în vederea analizării respectării interesului superior al minorului, instanța de judecată poate aduce probe și cu privire la legăturile afective dintre copil și părinți, inclusiv prin procedura ascultării minorilor, când instanța poate hotărî „dacă părinții, tutorele sau alte persoane vor fi de față la ascultarea minorului” (art.226 din Codul de procedură civilă). Mai mult, instanța poate solicita inclusiv DGASPC, anumite date și informații relevante în ceea ce privește situația concretă existentă în mediul familial. Pe cale de consecință, verificările DGASPC nu pot suplini materialul probator adus, în mod nemijlocit, în fața unei instanțe de judecată.

Din punct de vedere al celerității procedurii, solicitarea emiterii unui aviz de către DGASPC poate duce, în mod paradoxal, la prelungirea termenului de soluționare a neînțelegerilor dintre pări. Or,

legea în vigoare, evocată mai sus, prevede soluționarea acestor cazuri, inclusiv **pe calea ordonanței președințiale**, care conform art.999 alin.(2) din Codul de procedură civilă, „va putea fi dată **chiar în aceeași zi**, instanța pronunțându-se asupra măsurii solicitate pe baza cererii și actelor depuse, fără concluziile părților”.

Mai mult, spre deosebire de emiterea unui aviz de către DGASPC, procedura în fața unei instanțe de judecată reprezintă o garanție constituțională a **imparțialității** și independenței justiției, elemente esențiale ale dreptului la un proces echitabil, consacrat de art.21 alin.(3) din Constituția României, republicată și de art.6 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Aceste considerente, se aplică, în mod corespunzător și pentru a doua soluție propusă pentru art.31 alin.(3¹).

PREȘEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr.526/10.05.2022

Lege privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate

Notă: În tot cuprinsul legii, referințele la "pașaportul diplomatic" și "pașaportul de serviciu", cu excepția celor care vizează valabilitatea acestora, se consideră a fi făcute și la "pașaportul diplomatic electronic", respectiv "pașaportul de serviciu electronic".

1	promulgată prin	D. nr. 646/2005	M. Of. nr. 682/29 iul. 2005	
		Decret pentru promulgarea Legii privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate		
2	modificări prin	O.G. nr. 5/2006	M. Of. nr. 71/26 ian. 2006	<i>modifică art. 6 alin. (4), art. 7, art. 15 alin. (4) și alin. (5), art. 17 alin. (3) și (4), art. 30 alin. (3) lit. b), art. 34;</i>
		Ordonanță pentru modificarea și completarea Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate		
	aprobată cu modificări prin	L. nr. 191/2006	M. Of. nr. 441/22 mai 2006	<i>introduce alin. (3_1) și (3_2) la art. 15, alin. (4_1) la art. 15, art. 23_1</i>
3	modificări prin	L. nr. 50/2006	M. Of. nr. 230/14 mar. 2006	<i>aprobă cu modificări și completări O.G. 28/2005 și modifică art. 47 alin. (1)</i>
		Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 28/2005 pentru modificarea și completarea unor acte normative		
4	rectificare		M. Of. nr. 316/7 apr. 2006	<i>rectifică art. 43 și art. 52</i>
		RECTIFICARE		
5	rectificare		M. Of. nr. 316/7 apr. 2006	<i>rectifică art. 47 alin. (1) lit. c)</i>
		RECTIFICARE		
6	modificări prin	L. nr. 191/2006	M. Of. nr. 441/22 mai 2006	<i>aprobă cu modificări și completări O.G. nr. 5/2006 și modifică art. 15 alin. (3_1), art. 17 alin. (3) și (4), art. 30 alin. (3) lit. b)</i>
		Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 5/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate		
7	modificări prin	O.U.G. nr. 96/2006	M. Of. nr. 981/8 dec. 2006	<i>modifică art. 28 alin. (5), art. 30 alin. (1), art. 43, art. 46 lit. n);</i>
		Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate		
	aprobată prin	L. nr. 132/2007	M. Of. nr. 323/15 mai 2007	<i>introduce art. 6_1</i>
8	modificări prin	L. nr. 132/2007	M. Of. nr. 323/15 mai 2007	<i>aprobă O.U.G. nr. 96/2006</i>
		Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 96/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate		
9	modificări prin	O.U.G. nr. 126/2007	M. Of. nr. 760/9 nov. 2007	<i>modifică art. 39 alin. (1) și (2), art. 42 alin. (1)</i>
		Ordonanță de urgență pentru modificarea Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate		
	respinsă prin	L. nr. 115/2008	M. Of. nr. 384/21 mai 2008	
10	modificări prin	L. nr. 115/2008	M. Of. nr. 384/21 mai 2008	<i>respinge O. U. G. nr. 126/2007</i>
		Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 126/2007 pentru modificarea Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate		

11 modificări prin	<p>O.U.G. nr. 207/2008 M. Of. nr. 831/10 dec. 2008</p> <p>Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate</p> <p>aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 264/2009 M. Of. nr. 487/14 iul. 2009</p>	<p><i>modifică art. 6, art. 7, art. 8 alin. (1) lit. c), p) și r), art. 9 alin. (1), art. 11 alin. (1) și (3), art. 13, titlul secțiunii a 4-a a cap. II, art. 15, art. 17, art. 18, art. 20, art. 21 alin. (1), art. 23_1 alin. (1), art. 24, art. 25, art. 27, art. 30 alin. (1), art. 31 alin. (3) și (4), art. 34, art. 36 alin. (1), art. 39 alin. (3), art. 46 lit. e), g), j), k) și m), art. 47 alin. (1);</i></p> <p><i>introduce secțiunea 1_1 la cap. II, după art. 6_1, alin. (3) la art. 10, art. 17_1, art. 17_2, alin. (2) la art. 22, lit. e_1) și k_1)-k_3) la art. 46;</i></p> <p><i>abrogă art. 8 alin. (1) lit. q), art. 16 la data de 1 iul. 2009, art. 19, art. 39 alin. (8)</i></p>
12 modificări prin	<p>L. nr. 264/2009 M. Of. nr. 487/14 iul. 2009</p> <p>Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 207/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate</p>	<p><i>aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 207/2008 și modifică art. 6 alin. (2), art. 17_1 alin. (1) partea introductivă, alin. (4) și (5), art. 18 alin. (3), art. 20 alin. (6), art. 31 alin. (4), art. 34 alin. (3), art. 39 alin. (3);</i></p> <p><i>introduce alin. (9) la art. 15;</i></p> <p><i>abrogă art. 17_1 alin. (2)</i></p>
13 modificări prin	<p>L. nr. 206/2010 M. Of. nr. 767/17 nov. 2010</p> <p>Lege pentru modificarea Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate</p>	<p><i>modifică art. 39 alin. (3), art. 42 alin. (1);</i></p> <p><i>abrogă art. 38 lit. a), art. 39 alin. (1), art. 42 alin. (2)</i></p>
14 modificări prin	<p>L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012</p> <p>Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal</p> <p>(v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)</p>	<p><i>la data de 1 februarie 2014, modifică art. 31 alin. (2) lit. b) și e), art. 40 lit. c), art. 51;</i></p> <p><i>abrogă art. 50</i></p>
15 modificări prin	<p>O.U.G. nr. 82/2012 M. Of. nr. 838/12 dec. 2012</p> <p>Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative privind evidența persoanelor, actele de identitate ale cetățenilor români, precum și actele de rezidență ale cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European rezidenți în România</p> <p>aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 235/2013 M. Of. nr. 442/19 iul. 2013</p>	<p><i>modifică art. 6_1</i></p>
16 modificări prin	<p>L. nr. 175/2013 M. Of. nr. 343/11 iun. 2013</p> <p>Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate</p>	<p><i>modifică art. 6 alin. (1), art. 7 alin. (4) lit. a), art. 10 alin. (3), art. 13 alin. (3), cap. II titlul secțiunii a 4-a, art. 15, art. 17, art. 17_1 alin. (1) lit. a), art. 17_1 alin. (4), art. 18 alin. (2) lit. a) și b), art. 20 alin. (3), art. 21 alin. (1), art. 25 alin. (1), art. 26 alin. (2), art. 30 alin. (1) lit. c) și d), art. 30 alin. (4) partea introductivă, art. 34 alin. (1) partea introductivă, art. 34 alin. (2) - (4) și (6), art. 37, art. 41 alin. (1), art. 43, art. 46 lit. f);</i></p> <p><i>introduce alin. (4_1) - (4_3) la art. 17_1, alin. (3) la art. 26, alin. (3_1) la art. 27;</i></p> <p><i>abrogă art. 6 alin. (3), art. 52, art. 55</i></p>

17 modificări prin	O.U.G. nr. 41/2016 Ordonanță de urgență privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative aprobată cu modificări prin L. nr. 179/2017	M. Of. nr. 490/30 iun. 2016 M. Of. nr. 581/20 iul. 2017	<i>modifică art. 17_1 alin. (4); introduce art. 15_1</i>
16 modificări prin	L. nr. 169/2016 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate	M. Of. nr. 772/3 oct. 2016	<i>modifică art. 8 alin. (1) lit. j), art. 8 alin... (1) lit. v), art. 11 alin. (3), art. 14 alin. (3), art. 30 alin. (1) lit. a) - d), art. 30 alin. (4) și (6), art. 30 alin. (7), art. 32 alin. (1) lit. c), f) și g); introduce lit. 1_1) la art. 8 alin. (1); lit. c_1) și c_2) la art. 12, lit. d_1) la art. 12, alin. (6_1) la art. 30; abrogă art. 32 alin. (1) lit. d), art. 46 lit. l), art. 47 alin. (1) lit. d)</i>
19 modificări prin	L. nr. 1/2017 Lege privind eliminarea unor taxe și tarife, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 15/6 ian. 2017	<i>abrogă art. 17_1 alin. (5)</i>
20 modificări prin	L. nr. 17/2017 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2016 pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și a unor acte normative conexe	M. Of. nr. 196/21 mar. 2017	<i>modifică art. 8 alin. (1) lit.m)</i>
21 modificări prin	L. nr. 133/2018 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate	M. Of. nr. 508/20 iun. 2018	<i>modifică art. 9 alin. (1), art. 13, art. 15 alin. (6), art. 15_1, art. 17 alin. (1) lit. a) și b) și alin. (2), art. 17_1, art. 17_2 alin. (1), art. 18 alin. (2) lit. b), art. 22 alin. (1), art. 23, art. 40 lit. a), art. 41 alin. (2) și art. 46 lit. e); introduce alin. (3_1) la art. 15, alin. (1_1) la art. 17, alin. (1_1) și alin. (3) la art. 17_2 și lit. c) la art. 18 alin. (2); abrogă art. 10 alin. (1) și (2), art. 15 alin. (5) și art. 23_1</i>
22 modificări prin	L. nr. 161/2020 Lege pentru modificarea art. 6 alin. (4) din Legea nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate	M. Of. nr. 695/3 aug. 2020	<i>modifică art. 6 alin. (4)</i>
23 modificări prin	L. nr. 162/2020 Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții privind evidența persoanelor și actele de identitate ale cetățenilor români La data intrării în vigoare a prezentei legi, prevederile din cuprinsul actelor normative referitoare la cartea de alegător se abrogă.	M. Of. nr. 698/4 aug. 2020	<i>modifică art. 6_1 și art. 30 alin. (1) lit. a) - d)</i>
24 modificări prin	O.U.G. nr. 152/2020 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative în vederea extinderii categoriilor de plăți care pot fi efectuate prin intermediul Sistemului național electronic de plată online aprobată cu modificări prin L. nr. 271/2020	M. Of. nr. 802/1 sep. 2020 M. Of. nr. 1133/25 nov. 2020	<i>modifică art. 15_1</i>

25 modificări prin

L. nr. 271/2020

M. Of. nr. 1133/25 nov. 2020

*modifică art. 15_1 alin. (2) și art. 15_1
alin. (4)*

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 152/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative în vederea extinderii categoriilor de plăți care pot fi efectuate prin intermediul Sistemului național electronic de plată online